

Schriftelijke Statenvragen van de Statenfractie van de Partij voor de Dieren, ontvangen door het college van Gedeputeerde Staten op 30 oktober 2025, betreffende 'Opzuigen Aziatische hoornaar - Naar hoor!', en de antwoorden daarop zoals vastgesteld door het college van Gedeputeerde Staten op 25 november 2025 (3454168).

Inleiding

Uit een [artikel op Omroep Flevoland van 2 oktober 2025](#) blijkt dat de provincie Flevoland meewerkt aan een pilot voor de bestrijding van Aziatische hoornaars.

Uit een [rapport van EIS](#) (Kenniscentrum insecten en andere ongewervelden) opgesteld in opdracht van de provincie Noord Holland blijkt dat de Aziatische hoornaar geen bedreiging vormt voor de volksgezondheid of inheemse biodiversiteit, dat de kosten van bestrijding hoger zijn dan economische schade en dat oorzaken van sterfte van bijenvolken cijfermatig vele malen belangrijker is dan aanvallen van de Aziatische hoornaar. In dit rapport wordt geconcludeerd dat: "EIS Kenniscentrum Insecten adviseert overheden na te denken over een toekomst met de Aziatische hoornaar, in plaats van luchtkastelen van totale uitroeiing na te jagen en daar tientallen miljoenen in te investeren. Goede voorlichting aan de bevolking (inclusief imkers) over de redenen van de gemaakte keuzes is hierin van groot belang."

Wanneer volledige uitroeiing niet mogelijk is, biedt artikel 18 van de Europese exotenregeling een land de mogelijkheid om af te schalen. Op grond hiervan heeft Nederland de status van de Aziatische hoornaar afgeschaald van 'Artikel 17' naar 'Artikel 19'. Dit betekent dat er voor de soort doeltreffende beheersmaatregelen moeten zijn. Deze beheersmaatregelen moeten evenredig zijn met de gevolgen voor milieu en zijn afgestemd op de specifieke omstandigheden van de lidstaten (in casu: Nederland), gebaseerd op een kosten – batenanalyse. Zij worden op basis van de risico-evaluatie en hun kosteneffectiviteit naar prioriteit gerangschikt. Beheersmaatregelen hebben tot doel de soort uit te roeien, te beheersen of in te dammen. In Nederland heeft de overheid ervoor gekozen de verantwoordelijkheid van de bestrijding van invasieve exoten bij de provincies te leggen.

De Partij voor de Dieren heeft twijfels bij het nut, de noodzaak en de uitvoering van deze pilot en stellen daarom de volgende vragen aan het college van GS

Vragen:

1. Angst voor de Aziatische hoornaar komt deels uit de hoek van imkers die honingbijenstallen beheren. Honingbijen lopen de laatste jaren sowieso gevaar en dat komt vooral door de vershraling van landbouwgrond, klimaatverandering en (de grootste boosdoener) bestrijdingsmiddelen. Bij een onderzoek door de [Bee Foundation](#) werden maar liefst 64 verschillende middelen gevonden in honingraten. Is GS het met ons eens dat het nuttiger zou zijn om te werken aan meer kennis over de effecten van (combinaties van) bestrijdingsmiddelen en minder gebruik hiervan, dan aan het bestrijden van één enkel (kleiner) gevaar (de Aziatische hoornaar)?

Antwoord:

Nee, de Aziatische hoornaar staat sinds augustus 2016 op de [Unielijst van invasieve exoten](#) (EU verordening 1143/2014). Een soort die op de EU-lijst staat mag onder andere niet meer worden verhandeld en gehouden. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen en te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen. Met de pilot wordt invulling gegeven aan deze taak die in de Omgevingswet bij de provincies is belegd. Onderzoek naar effecten van bestrijdingsmiddelen is eveneens belangrijk, maar dit is een taak waar het Rijk verantwoordelijk voor is.

PROVINCIE FLEVOLAND

2. *Het is lastig om het verschil te herkennen tussen de Europese (inheemse) en de Aziatische hoornaar omdat zij niet heel veel van elkaar verschillen. Het gevaar bestaat dus dat nesten van andere dieren dan de Aziatische hoornaar per ongeluk door de taskforce worden verwijderd. Hoe zorgt de provincie ervoor dat dit niet gebeurt met de gedoneerde stofzuiger?*

Antwoord:

Het klopt, dat veel meldingen van Aziatische hoornaars van burgers betrekking hebben op andere soorten, zoals de Blinde bij en de Europese hoornaars. Meldingen die binnenkomen via waarneming.nl worden eerst gevalideerd. De nesten worden o.a. opgespoord door gevangen en gezenderde dieren te volgen. Dit wordt gedaan door getrainde personen. Het aantal personen dat werkt met de stofzuiger is ook beperkt tot een kleine groep soortspecialisten. De kans op vernietiging van nesten van andere soorten achten wij zeer gering.

3. *Bestrijding kan slechts effectief zijn voordat de nieuwe koninginnen uitvliegen. Het precieze moment hiervan is moeilijk te bepalen maar vindt uiterlijk rond begin november plaats. Is de taskforce vanuit de provincie geïnstrueerd over het juiste moment van bestrijdingsmaatregelen? Zo nee, gaat dit nog gebeuren?*

Antwoord:

De Taskforce is goed geïnstrueerd voor het bestrijden op de meest effectieve wijze. Er wordt landelijk veel samengewerkt en kennis uitgewisseld. Ook worden er veel ervaringen uitgewisseld met ervaringsdeskundigen uit o.a. België.

4. *Is in Flevoland een kosten-baten analyse gemaakt ten aanzien van de beheersmaatregelen? Zo ja, kan deze gedeeld worden met de Staten? Zo nee, gaat dit nog gebeuren?*

Antwoord:

De pilot is bedoeld om uit te zoeken of de stofzuiger een effectiever middel is om de soort te beheersen dan de reguliere methode: het verwijderen van nesten met een hoogwerker. Het verwijderen met een hoogwerker gebeurt door een gespecialiseerd bedrijf en kost meer dan € 1.000 per nest. De Taskforce Aziatische Hoornaar heeft in 2024 23 nesten opgespoord en laten verwijderen met een hoogwerker.

De aangeschafte stofzuiger kostte nog geen € 5.000. Daarnaast is er een eenmalige opstartsubsidie verleend aan de Taskforce Aziatische Hoornaar van € 5.000. Dit geld is bedoeld voor opleiding en onkosten van vrijwilligers. Per saldo lijkt de nieuwe werkwijze dus veel voordeliger dan de oude werkwijze met een hoogwerker. Ook kan men nu op plekken komen die men met een hoogwerker niet of slecht kan bereiken. En het werk kan gedaan worden door opgeleide vrijwilligers, die vaak ook de nesten opsporen.